

16

Besluit van 31 december 1991, houdende wijziging van het Uitvoeringsbesluit verontreiniging rijkswateren (tarieven verontreinigingsheffing rijkswateren 1992)

Wij Beatrix, bij de gratie Gods, Koningin der Nederlanden, Prinses van Oranje-Nassau, enz. enz. enz.

Op de voordracht van Onze Minister van Verkeer en Waterstaat van 6 december 1991, RJW 110460, Hoofddirectie van de Waterstaat, Hoofdafdeling Bestuurlijke en Juridische Zaken;

De Raad van de Waterstaat gehoord;

Gelet op de artikelen 7, tweede lid, 18, tweede en vierde lid en 19 en 19a van de Wet verontreiniging oppervlaktewateren (Stb. 1981, 573);

De Raad van State gehoord (advies van 24 december 1991 nr. W09.91.0690);

Gezien het nader rapport van Onze voornoemde Minister van 30 december 1991, nr. AB 112475, Hoofddirectie van de Waterstaat, Hoofdafdeling Bestuurlijke en Juridische Zaken;

Hebben goedgevonden en verstaan:

ARTIKEL I

Het Uitvoeringsbesluit verontreiniging rijkswateren (Stb. 1985, 377)¹ wordt als volgt gewijzigd:

A

Artikel 16, eerste en tweede lid worden vervangen door:

1. Het bedrag verschuldigd voor het brengen van zuurstofbindende stoffen in rijkswateren bedraagt met ingang van het jaar 1992 tweeneveertig gulden en vijftig cent per inwoner-equivalent;

2. In afwijking van het eerste lid is voor het brengen van zuurstofbindende stoffen in het territoriale deel van de Noordzee, de Waddenzee, de Eems, de Dollard, de Oosterschelde en de Westerschelde met ingang van het jaar 1992 negenendertig gulden en vijftig cent per inwoner-equivalent verschuldigd.

Bijlage I, onder B, Analysevoorschriften, wordt vervangen door:

De hieronder vermelde analyses worden uitgevoerd in het representatieve monster, dat is verkregen op de onder A vermelde wijze. Het onderzoek wordt in het water als zodanig uitgevoerd, dus zonder dat daaruit bezinkbare of opdrijvende bestanddelen zijn verwijderd. In een aantal gevallen is verwezen naar normbladen, uitgegeven door het Nederlands Normalisatie-instituut. De inhoud van de normbladen wordt tevens gepubliceerd in de Nederlandsche Staatscourant. Een wijziging in een normblad wordt eerst van kracht op 1 januari van het jaar volgende op dat waarin de publicatie van de wijziging in de Nederlandsche Staatscourant heeft plaatsgevonden.

1. Het chemisch zuurstofverbruik: De bepaling wordt verricht volgens normblad NEN 6633.

2. Het biochemisch zuurstofverbruik (met toevoeging van allylthiureum ter voorkoming van nitrificatie):

De bepaling wordt verricht volgens normblad NEN 6634.

3. De som van ammoniumstikstof en organisch gebonden stikstof: De bepaling wordt verricht volgens normblad NEN 6481, dan wel volgens normblad NEN 6646.

¹ Laatstelijk gewijzigd bij koninklijk besluit van 19 december 1991, Stb. 766

Het advies van de Raad van State is openbaar gemaakt door terinzagelegging bij het Ministerie van Verkeer en Waterstaat. Tevens zal het advies met de daarbij ter inzage gelegde stukken worden opgenomen in het bijvoegsel bij de Nederlandse Staatscourant van 11 februari 1992, nr. 29.

ARTIKEL II

Dit besluit treedt in werking met ingang van 1 januari 1992.

Lasten en bevelen dat dit besluit met de daarbij behorende nota van toelichting in het Staatsblad zal worden geplaatst en dat daarvan afschrift zal worden gezonden aan de Raad van State.

's-Gravenhage, 31 december 1991

Beatrix

De Minister van Verkeer en Waterstaat a.i.,
J. E. Andriessen

Uitgegeven de *negende* januari 1992

De Minister van Justitie a.i.,
C. I. Dales

NOTA VAN TOELICHTING

1. Dit besluit tot wijziging van het Uitvoeringsbesluit verontreiniging rijkswateren (UVR) betreft de vaststelling van de tarieven van de verontreiniging rijkswateren met ingang van 1992.

Voor lozingen op «zoete wateren» bedraagt het tarief f 42,50 en voor lozingen op «zoute wateren» f 39,50 per inwonerequivalent.

2. Op 19 november 1990 heeft de Uitgebreide Commissievergadering over de derde Nota waterhuishouding en het bijbehorend Supplement (TK, 1989-1990, 21 250, nrs. 1-2 en TK, 1990-1991, 21 250, nr. 3) plaatsgevonden. Hierbij is de nota «De verontreinigingsheffing rijkswateren in de toekomst» (TK, 1990-1991, 21 250, nr. 7) eveneens aan de orde gesteld. De commissie heeft zich uitgesproken voor continuering van de rijksheffing. Naast de bestaande rijksheffing op zuurstofbindende stoffen is ingestemd met invoering van een rijksheffing op zware metalen respectievelijk fosfaat met ingang van 1 januari 1992. Instemming was er ook met het voornemen om de bestaande Uitkeringsregeling bestrijding verontreiniging rijkswateren (besluit van 23 november 1973, Stcrt. 235) per 31 december 1995 te beëindigen. Daarentegen heeft de Tweede Kamer bij motie van de leden Reitsma en van der Vaart (TK, 1990-1991, 21 250, nr. 11) de regering verzocht af te zien van nieuwe uitkeringsregelingen die in de derde Nota waterhuishouding waren voorzien voor defosfatering, stikstofverwijdering en slibverwerking (Handelingen TK, 1990-1991, UCV 14).

De commissie volgde hiermee in grote lijnen het door de Raad van de Waterstaat uitgebrachte advies over bovengenoemde heffingennota (advies van 31 augustus 1990, R 131/90).

3. De regering heeft besloten om uitvoering te geven aan de bovenvermelde motie van de leden Reitsma en van der Vaart over de nieuwe uitkeringsregelingen. Nu de nieuwe uitkeringsregelingen voor onder andere defosfatering niet doorgaan, brengt het in de Wet verontreiniging oppervlaktewateren (hierna:WVO) vastgelegde bestemmingskarakter van de heffing met zich mee, dat het in de nota «De verontreinigingsheffing rijkswateren in de toekomst» voorziene tarievenverloop zal worden gewijzigd. De tariefstelling voor geloosd fosfaat zal sterk neerwaarts moeten worden bijgesteld.

Het feitelijk verloop van de heffingen is afhankelijk van de uiteindelijke vorm van de wetswijziging van de WVO, die momenteel bij de Tweede Kamer in behandeling is.

4. Het kabinet heeft op 4 mei 1991 besloten om meer milieu-uitgaven ten laste van milieuheffingen te brengen. In beginsel zullen nu alle relevante beheers- en beleidskosten in de brandstofheffing worden doorberekend. Dit standpunt is vastgelegd in de notitie «Bekostiging milieubeleid», die op 22 juli 1991, aan de voorzitter van de Tweede Kamer is aangeboden (TK, 1991-1992, 21 137, nr. 95). Hiermee wordt uitbreiding gegeven aan het standpunt in de Nota milieuheffingen (TK, 1978-1979, 15 658, nrs. 1-2), dat enkel de directe beheerskosten uit heffingen bekostigd mogen worden. Door een amendement van het tweede kamerlid v. Rempt, tijdens de behandeling van de wijziging van het hoofdstuk financiële bepalingen van de Wet algemene bepalingen Milieuhygiëne (TK, 1991-1992, 21 407, nr. 13), is een uitzondering gemaakt voor de apparaatskosten van lagere overheden; deze blijven ten laste van de algemene middelen van provincies en gemeenten. Bij het wetsvoorstel tot wijziging van de WABM, dat op 21 november 1991 aan de voorzitter van de Tweede Kamer is aangeboden, wordt voorgesteld om het karakter van de opbrengst te veranderen in algemene middelen. De WABM zou daardoor geen bestemmingsheffingen meer kennen. Bovengaande heeft ook gevolgen voor de rijksheffing WVO.

Tot dusver werd slechts een gedeelte van de beheerskosten ten laste van de rijksheffing gebracht; de overige beheerskosten kwamen ten laste van de algemene middelen. De mogelijkheid van een additionele doorberekening van beheers- en beleidskosten wordt nader bezien. Mede aan de hand van het advies van de commissie Onderzoek Financieringsstelsel Waterbeheer.

5. Op dit moment is zeker, dat de wetswijziging van de WVO, inzake de introductie van een rijksheffing op zware metalen respectievelijk fosfaat, alsmede een daarmee samenhangende wijziging van het Uitvoeringsbesluit Verontreiniging Rijkswateren, met ingang van 1 januari 1992, tot de onmogelijkheden behoort. Hierdoor kan de voor 1992 benodigde heffingenopbrengst, vooralsnog, enkel verhaald worden via de heffing op zuurstofbindende stoffen. Dit betekent, dat de bij het vorig tarievenbesluit (Stb. 1990, 661) aangekondigde tariefstelling voor geloosde zware metalen respectievelijk fosfaat, vooralsnog, geen doorgang vindt.

6. Het saneringsprogramma voor lozingen van zuurstofbindende stoffen, voor zover de bekostiging daarvan plaatsvindt op grond van de Uitkeringsregeling bestrijding verontreiniging rijkswateren (UKR), is inmiddels vrijwel voltooid. Derhalve zal de bestaande regeling op 31 december 1995 worden beëindigd. Na ruim twintig jaar moeten de «historische» lozers in staat worden geacht om de nodige voorzieningen te hebben getroffen. Hoewel de UKR momenteel geen einddatum bevat, is zij destijds wel als een tijdelijke regeling bedoeld.

De UKR is hiertoe bij ministeriële beschikking van 29 juli 1991 gewijzigd, publikatie heeft plaatsgevonden op 1 augustus 1991 (Stcrt. 1991, 147). In de wijziging zijn aanvullende voorwaarden vermeld waaronder lozers op rijkswateren nog in aanmerking kunnen komen voor een uitkering.

7. Bij de voorbereiding van de tariefstelling voor 1993 dient rekening te worden gehouden met tarieven, waarbij er van wordt uit gegaan, dat de wijziging van de WVO in de loop van 1992 zal plaatsvinden, conform het momenteel bij de Tweede Kamer aanhangig zijnde wetsvoorstel en het aan de Tweede Kamer voor te leggen ontwerp UVR.

Bovendien wordt de mogelijkheid nader bezien om de relevante beheers- en beleidskosten, die nu nog ten laste komen van de algemene middelen met ingang van 1993 ten laste te brengen van de opbrengst van de WVO-heffing. In de meerjarenraming is hiermee nog geen rekening gehouden.

8. Het totaal van de inkomsten op basis van aanslagen in de rijksheffing bedroeg in 1990 f 93 mln. Dit is f 4,9 mln. minder dan in het vorige tarievenbesluit (Stb. 1990, 661) is voorzien. De verklaring hiervoor is, dat de productiviteitsgroei van bedrijven – en derhalve van de lozingen – 0,5% is achtergebleven bij de CPB-prognose uit 1989.

Daarnaast is het totaal van de inkomsten op basis van aanslagen over de periode 1985–1989 f 3 mln. lager uitgekomen. Het totaal van de inkomsten op basis van de aanslagen over de periode 1970–1990 komt derhalve f 7,9 mln. lager uit dan in het vorige tarievenbesluit is voorzien.

9. In 1990 zijn de uitgaven f 9,6 mln. lager uitgevallen dan de raming bij de vaststelling van de tarieven van 1991. Vertragingen in de betalingen, op grond van de UKR, zijn hier voor f 9,8 mln. debet aan. Doordat de nieuwe uitkeringsregelingen voor onder andere de defosfatering niet zijn geëffectueerd en de totstandkoming van het Beheersplan rijkswateren stagneerde, bleven de uitgaven nog eens f 2 mln. respectievelijk f 1,2 mln. achter bij de eerdere raming. Het schone technologieprogramma liep enige vertraging op, waardoor de uitgaven f 1 mln. lager uitvielen. Daarentegen is de achterstand in de uitvoering van de bodemsanering van onder meer de Geulhaven en de Oosterscheldehavens in 1990 grotendeels ingelopen. De betalingen voor de sanering van de waterbodems zijn hierdoor f 3,7 mln. hoger uitgevallen dan in de eerdere

raming. Voor de overige activiteiten is uiteindelijk f 0,7 mln. meer uitgegeven dan eerder geraamd.

10. De raming voor 1991 is op drie onderdelen essentieel bijgesteld. Gezien de stand van de betalingen en verplichtingen voor het saneringsprogramma zuurstofbindende stoffen per 1 december 1991, laat het zich aanzien dat het begrote bedrag voor 1991 per saldo met f 18,4 mln. overschreden gaat worden. Nu is besloten dat er geen nieuwe uitkeringsregelingen komen voor defosfatering, stikstofverwijdering en slibverwerking, vervallen deze uitgaveposten ad f 15 mln. Ten slotte is er bij het aantrekken van personeel voor de nieuwe taken op grond van de derde Nota waterhuishouding enige vertraging opgetreden, hetgeen tot f 1,6 mln. minder uitgaven zal leiden.

De meerjarenplanning voor de jaren 1992 tot en met 1996 (zie Bijlage 4), is overeenkomstig de Miljoenennota 1992.

11. In Bijlage 1 bij deze toelichting is een overzicht gegeven van het verloop van de ontvangsten en uitgaven sinds de aanvang van de rijksheffing in 1971 tot en met 1990, met de daarbij behorende saldi. Het saldo bedraagt met ingang van 1 januari 1991 f 185,5 mln.

In Bijlage 2 zijn achtereenvolgens de gerealiseerde uitgaven van 1990, de bijgestelde raming voor 1991 en de begroting voor 1992 opgenomen. Een vergelijking met de cijfers bij de tariefstelling voor 1991 (Stb. 1990, 661) is mogelijk, doordat deze eveneens zijn vermeld. In Bijlage 3 zijn de begrote ontvangsten en uitgaven voor de jaren 1991 en 1992 opgenomen. Volgens deze raming zal het saldo op 1 januari 1993 f 120,6 mln. bedragen.

In Bijlage 4 is een indicatieve meerjarenraming van de uitgaven van 1992 tot en met 1996 aangegeven.

12. Het ontwerp van dit besluit is getoetst aan de hand van de Aanwijzingen inzake de toetsing van onderwerpen van wet en algemene maatregel van bestuur (Strcrt. 1985, 18).

Dit besluit strekt er slechts toe om de heffingstarieven voor zoete en zoute wateren met ingang van het jaar 1992 vast te stellen.

Door het onderhavige besluit is geen verandering aangebracht in de structuur van de regeling of in de regeldichtheid.

Tevens heeft de bedrijfseffectentoets plaatsgevonden (publicatie van het Ministerie van Economische Zaken van juni 1991).

De tarievenstijging leidt tot een verhoging van de heffinglast met f 1,5 mln. Gezien de beperkte omvang van de verhoging zal een en ander geen gevolgen hebben voor de internationale concurrentieverhoudingen.

De Minister van Verkeer en Waterstaat a.i.,
R. F. M. Lubbers

Rijksheffing WVO: Rijksheffing, inkomsten en saldi sinds 1971

jaar	tarief in gld.		heffingen/uitkeringen ¹ /saldi		
	zoet	zout	(bedragen in miljoenen gulden)		
1971	2,00	—	17,5	0,9	16,6
1972	5,00	—	42,4	0,0	59,0
1973	7,00	2,00	65,0	23,4	100,6
1974	11,00	5,00	89,7	27,2	163,1
1975	13,00	7,00	99,3	58,0	204,4
1976	15,00	9,00	105,9	54,1	256,2
1977	17,00	11,00	126,1	51,7	330,6
1978	20,00	14,00	153,2	68,1	415,7
1979	21,75	15,75	162,8	104,3	474,2
1980	23,50	17,50	173,3	87,7	559,8
1981	24,50	18,50	160,0	135,0	584,8
1982	25,50	19,50	136,3	166,2	554,9
1983	26,50	20,50	119,3	150,1	524,1
1984	27,50	21,50	113,5	167,4	470,2
1985	28,50	22,50	112,7	188,3	394,7
1986	29,50	23,50	134,0	212,7	316,0
1987	30,50	24,50	131,1	146,4	300,7
1988	31,50	25,50	123,2	169,5	254,4
1989	32,50	26,50	104,3	134,8	223,9
1990	33,50	27,50	93,0	131,4	185,5
			2 262,7	2 077,2	

¹ in 1988 inclusief f 42,2 mln. beheerskosten
in 1989 inclusief f 43,4 mln. beheerskosten
in 1990 inclusief f 48,0 mln. beheerskosten

Behoort bij koninklijk besluit van 31 december 1991, Stb. 1992, 16

De Minister van Verkeer en Waterstaat a.i.,
R. F. M. Lubbers

	1990		1991		1992
	Stb. 1990, 661	realisatie	Stb. 1990, 661	bijgestelde raming	begroot
Uitkeringen					
zuurstofbindende stoffen	73	63,2	51	69,4	80 ¹
defosfatering ¹	2	-	9	-	-
stikstofverwijdering ¹	-	-	2	-	-
slibverwerking ¹	-	-	4	-	-
waterbodems	15	18,7	-	-	-
schone technologie	2,5	1,5	3	2,5	3
Beheerskosten					
personeel	22,7	22,7	25,8	24,2	25,2
meten, analyse en gegevensverwerking	9,2	9,5	10,4	10,0	10,1
emissieregistratie	1	1,1	1	1	1
STORA	1,1	1,1	1,1	1,1	1,1
vergunningen	2	2,2	2	1	1
beheersplannen	6	4,8	6	6	6
herstelmaatregelen	3,5	3,8	13	13	8
nader onderzoek waterbodems ²	2	2,1	4	4	4
grootschalige bergingslocaties		10,7	4	4	4
Totaal	141	131,4	136,2	136,2	143,4

¹ van deze uitkeringsregelingen is inmiddels afgezien.

² vanaf 1991 eigen bijdrage rijkswaterbeheerder in saneringsprogramma (drempelbedrag en percentage in meerkosten).

³ voor zover de beleidsruimte van V en W dit toelaat; in de begroting is f 47,9 mln. opgenomen in het WVO-artikel.

Behoort bij koninklijk besluit van 31 december 1991, Stb. 1992, 16

De Minister van Verkeer en Waterstaat a.i.,
R. F. M. Lubbers

Verloop inkomsten verontreinigingsheffing rijkswateren

jaar	belastbare i.e./v.e (in mln.)		heffingbedrag (in gld.)		inkomsten in mln. gld.
	zoet	zout	zoet	zout	
1991	1,9	0,9	39,50	35,00	106,6
1992	1,8	0,8	42,50	39,50	108,1

Behoort bij koninklijk besluit van 31 december 1991, Stb. 1992, 16

De Minister van Verkeer en Waterstaat a.i.,
R. F. M. Lubbers

jaar	Koninklijk besluit 21 december 1990, Stb. 1990, 661		realisatie t/m 1990, raming 1991 en begroting 1992		saldo per 31-12
	inkomsten	uitgaven (in mln. gld)	inkomsten	uitgaven (in mln. gld)	
1971 t/m					
1990	2270,6	2086,8	2262,7 ¹	2077,2 ¹	185,5
1991	106,6	136,2	106,6	136,2 ²	155,9
1992	n.a.	n.a.t	108,1 ³	143,4 ²	120,6 ⁴

¹ zie Bijlage 1.

² zie Bijlage 2.

³ zie Bijlage 3A.

⁴ In verband met de mogelijke invoering van een heffing op zware metalen respectievelijk fosfaat in de loop van 1992, kan dit bedrag wijziging ondergaan.

Behoort bij koninklijk besluit van 31 december 1991, Stb. 1992, 16

De Minister van Verkeer en Waterstaat a.i.,
R. F. M. Lubbers

	1992	1993	1994	1995	1996
Uitkeringen					
zuurstofbindende stoffen ¹	80	80	80	70	40
schone technologie	3	4,6	4,9	4,9	4,9
Beheerskosten					
personeel	25,2	25,8	25,8	25,8	25,8
meten, analyse en gegevensverwerking	10,1	13,2	15	15	15
emissieregistratie	1	1	1	1	1
STORA	1,1	1,1	1,1	1,1	1,1
vergunningen	1	0,8	0,8	0,8	0,8
beheersplannen	6	4,4	5,4	5,4	5,4
herstelmaatregelen	8	11	16	16	16
nader onderzoek waterbodems	4	3	3	3	3
grootschalige bergingslocaties	4	22	38	16	0
Totaal	143,4	167	191	159	112

¹ voor zover de beleidsruimte van V en W dit toelaat.

Behoort bij koninklijk besluit van 31 december 1991, Stb. 1992, 16

De Minister van Verkeer en Waterstaat a.i.,
R. F. M. Lubbers